

Till kommunfullmäktige i Svedala kommun

Revisorernas redogörelse för räkenskapsåret 2014

Vårt uppdrag

I vårt uppdrag som revisorer i Svedala kommun har vi granskat kommunstyrelsens, nämndernas och beredningarnas verksamhet. Genom de valda lekmannarevisorerna har vi även granskat verksamheten i Svedalahem Bostads AB samt i Svedala Exploaterings AB.

Revisorernas uppdrag, som regleras i Kommunallagen, är att granska all verksamhet och bedöma om den sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomiskt synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Deloitte AB har biträtt oss revisorer i granskningen.

Ekonomisk redovisning

Revisorernas anslag för 2014 uppgick till 905 tkr. Verksamhetens utfall uppgick till 147 tkr.

Granskningens inriktning och omfattning

Årets granskning baseras på en bedömning av väsentlighet och risk av styrelsens, nämndernas och beredningarnas verksamhet. Analysen låg till grund för årets revisionsplan. Granskningen har skett genom löpande granskning, fördjupade granskningar, träffar med kommunstyrelsens presidium samt tjänstemän för ansvarsprövning samt granskning av delårsbokslut och årsbokslut. De fördjupade granskningarna, granskning av delårsbokslut och granskning av årsbokslut resulterar i revisionsrapporter som läggs ut på vår hemsida när vi fastställt dem.

Överläggning har skett med kommunfullmäktiges presidium vid några tillfällen under 2014.

Sammanfattning av årets granskningar

Årlig granskning

Löpande granskning inklusive ansvarsutövande av kommunstyrelsen, nämnder och beredningar

Revisionen följer löpande kommunens arbete genom att ta del av protokoll och handlingar. För att få ökad kännedom om förutsättningar, beslut, ambitioner och intern kontroll samt för att etablera kontakt med styrelsen, nämnderna och beredningarna har revisionen träffat företrädare för dessa under året. Revisorerna har därutöver träffat flertalet tjänstemän.

Granskning av delårsbokslut för perioden januari-augusti 2014

I enlighet med Kommunallagen har delårsrapporten per 31 augusti 2013 översiktligt granskats. Rapportens syfte gällande delårsbokslutet är att vara en del av det underlag som revisorerna använder inför sitt ställningstagande i revisionsberättelsen vid räkenskapsårets slut.

Kommunallagen föreskriver att budgeten skall innehålla mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Dessa mål skall utvärderas i delårsrapport och i årsredovisningen. Granskningen av delårsrapporten är en översiktlig granskning och den är begränsad i förhållande till en revision av årsbokslutet.

Syftet med revisorernas granskning är att bedöma om resultatet i delårsrapporten, som enligt Kommunallagen skall behandlas av kommunfullmäktige, är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Vidare ger granskningen svar på om kommunstyrelsen har tillfredsställande rutiner och kontroller för bokslutsprocessen i samband med upprättande av delårsrapporten.

Med utgångspunkt i den gjorda granskningen lämnas följande iakttagelser och rekommendationer:

- Vi har i samband med vår granskning inte funnit något, utöver vad som anges nedan, som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med lagens krav, god redovisningssed och gällande riktlinjer.
- Svedala kommun redovisar inte den återinvesterade avkastningen på pensionsmedel som intäkt respektive tillgång vilket är i strid med god redovisningssed. Det ackumulerade felet uppgår per den 31 augusti till 55 mnkr och felet för den innevarande perioden uppgår till 3,8 mnkr.
- Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak följer de krav som finns i KRL 9:2 och RKR 22 avseende redogörelse för utvecklingen av verksamhet och resultat sedan föregående års utgång.
- Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med de krav som lagen och rekommendationen ställer gällande uppställningsformer för resultat- och balansräkningar i delårsrapporten.
- Kommunens har ett antal finansiella mål av betydelse för god ekonomisk hushållning. Utifrån prognosen i delårsrapporten för helåret kommer inte samtliga av de finansiella målen att uppfyllas vid årets slut. Dock bör koncernens resultat också beaktas vid en samlad bedömning och då ser det ljusare ut.
- Samtliga mål har inte följts upp i samband med delårsrapporten. Uppföljningen ger en varierad bild av måluppfyllelse av de politiska mål som kommunen har formulerat. Den samlade bedömningen är att en stor del av målen bedöms komma att uppfyllas medan en del inte kommer att göra det.
- Vi har i samband med vår granskning inte funnit något som tyder på att kommunens delårsrapport inte i huvudsak är upprättad i enlighet med regelverk och kommunens interna riktlinjer avseende delårsbokslut.

Granskning av årsbokslut/årsredovisning 2014

Deloitte har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna genomfört en granskning av kommunens årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning avseende räkenskapsåret 2014. Syftet med granskningen är bl.a. att bedöma om årsredovisningen är upprättad enligt gällande Lag om kommunal redovisning (KRL) samt gällande rekommendationer avseende god redovisningssed, om årsredovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ställning, om balanskravet har uppnåtts och om

verksamheten bedrivs så att kommunfullmäktiges beslutade mål för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen i allt väsentligt följer ovan lagar och rekommendationer förutom avseende:

- Kommunen redovisar exploateringsfastigheter som omsättningstillgång tills avslut av exploateringsområde sker. Kommunen följer således inte rekommendationer från Rådet om Kommunal redovisning. Kommunen upplyser om detta i årsredovisningen.

Vi noterar med tillfredsställelse att Svedala kommun nu har rättat redovisningen av pensionsmedel i enlighet med revisorernas förslag.

Den sammanställda redovisningen innehåller förutom primärkommunen även Bostads AB Svedalahem inklusive dess dotterbolag Svedala Exploaterings AB. Från och med 2014 sker redovisningen inom dotterföretagen enligt det nya regelverket K3.

Vår genomgång av uppfyllandet av de finansiella målen visar att kommunen inte når fem av de åtta målen.

När det gäller verksamhetsmålen noterar vi att verksamheternas egna utvärdering tyder på varierande grad av måluppfyllelse.

Vi konstaterar att det finns vissa utvecklingsområden, dels vad gäller formuleringen av verksamhetsmålen och dels hur måluppfyllelsen mäts och följs upp. En hel del av verksamhetsmålen är snarare verksamhetens uppdrag och vi anser att dessa bör ses över. Vidare så vore det lämpligt med en konsekvent skrivning för respektive mål huruvida målet är uppfyllt, delvis uppfyllt eller inte uppfyllt.

Fördjupade granskningar

Granskning av anställningsavtal, anställningsförmåner och avgångsvederlag för högre tjänstemän

Revisorerna i Svedala kommun har uppdragit åt Deloitte att genomföra en granskning om hur anställningsavtalen och avgångsvederlagen för högre tjänstemän i kommunen är utformade, vilka rutiner som finns vid förhandlingar om avtalens innehåll samt vem som är ansvarig för avtalens innehåll.

Efter genomförd granskning är svaret på den övergripande revisionsfrågan att kommunstyrelsens styrning och ledning i frågor kring rekrytering av högre tjänstemän är huvudsakligen tillräckligt effektiv och ändamålsenlig.

Det vore dock önskvärt att få en tydligare dokumentation där ansvarsfördelningen i rekryteringsprocessen lättare kan förstås. Vi rekommenderar kommunen även att dokumentera de befintliga rutinerna för hur rekryteringsprocessen av högre tjänstemän sköts.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunen att:

- Dokumentera de befintliga rutinerna kring rekrytering av högre tjänstemän.

- Förtydliga kommunens delegationsordning så att ansvarsfördelningen blir tydlig och lättare att följa.

Granskning av målstyrning

På uppdrag av revisorerna i Svedala kommun, har Deloitte fått i uppdrag att granska målstyrningen utifrån vissa perspektiv inom Svedala kommun.

De strukturella förutsättningarna för ett fungerande målstyrningssystem bedömer vi delvis finns på plats. Exempelvis finns en uppföljningsprocess tre gånger per år även om den till viss del spretar. Det genomförs också vissa utbildnings- och utvecklingsinsatser inom området i kommunen. Vi gör dock den sammanfattande bedömningen att målstyrningen inte fungerar på ett ändamålsenligt sätt och inte heller är tillräckligt väl kommunicerad som det ser ut idag.

En grundförutsättning för att få målstyrningsprocessen att fungera fullt ut är att ledande personer (kommunstyrelsen, beredningar, stabsledning och förvaltningsledning) har en samlad bild av vad de olika målen innebär, vad som ska mätas, när det ska ske, hur målen ska utvärderas och analyseras och hur det samlade styrsystemet fungerar. Som det är idag finns inte denna sammanhållande bild varmed det inte går att säga att målstyrningen i Svedala kommun fungerar på ett tillfredsställande sätt. Uppfattningen om vad som gäller spretar för närvarande. Vi menar att flera delar måste förbättras för att styrningen i kommunen ska fungera på ett tillfredsställande sätt framdeles. Inför 2015 finns det ett pågående arbete med att förfina mål, minska antalet mål, utbilda politiker och tjänstemän samt tydliggöra målstyrningen i kommunen vilket är positivt.

Tydliga och mätbara mål och uppföljning av desamma möjliggör för verksamheten att bättre kunna se brister i effektivitet, serviceförmåga och/eller förnyelsebehov. Fortfarande återstår en hel del arbete för Svedala kommun med att utveckla formerna för målstyrningsprocessen.

Granskning av kommunens externa hemsida

Deloitte har fått i uppdrag av kommunens revisorer att granska kommunens externa hemsida. Sammanfattningsvis rekommenderar vi att:

- kommunen upprättar rutiner och riktlinjer för att hemsidans innehåll ska vara korrekt och lagmässig,
- hemsidans existens är avhängig en anställd i kommunen är allt för sårbart och vi rekommenderar kommunen att sätta planerna om en ny hemsida i verket snarast möjligt,
- kommunen tillser att tillräcklig kompetens finns inom organisationen för att hålla hemsidans innehåll uppdaterad, korrekt och lagenlig,
- kommunen tillser att användaren får information om att sidan använder cookies och syftet med dessa,
- kommunen tar fram tydliga och dokumenterade riktlinjer för hur informationssäkerheten ska hanteras.
- kommunen att aktivt arbeta med att ta fram tydliga och konkreta delmål för att kunna uppfylla de antagna målen,

- kommunstyrelsen fortsätter arbetet med att ta fram en konkret strategi för Svedala kommuns hemsida samt att arbetet med att förbättra användbarheten för Svedala kommuns hemsida prioriteras.

Granskning av ärendehantering

Deloitte har fått i uppdrag av kommunens revisorer att granska ärendehantering. Vår bedömning är att Svedala kommun har ett ändamålsenligt system och tillfredsställande rutiner för att registrera, hantera och följa upp ärenden. De befintliga systemen är tillräckliga för att kunna ordna handlingarna efter lagkraven.

Diarietingsystemet är ett verktyg för att följa Offentlighet- och sekretesslagen. Respons möjliggör för att i sin tur följa upp och bevaka ärenden som rör synpunkter inkomna från allmänheten.

Att allt fler ärenden inkommer via e-post utgör en risk för att dessa inte blir korrekt diarieförda eller registrerade. Vi rekommenderar kommunen att ta fram en utbildningsplan för samtliga anställda som tar emot e-post från allmänheten för att informera om gällande regler samt för att hålla en hög medvetenhet om eventuell problematik.

Genomgången visar att kommunen har väl dokumenterade rutinbeskrivningar för hur inkomna handlingar ska hanteras. Vi rekommenderar kommunen att uppdatera och revidera dokumenten med jämna mellanrum.

I Budget 2014-2016 finns det tre mål som på något sätt berör ärendehantering. Inga av målen är idag uppfyllda.

Det pågår ett utvecklingsarbete där målet är att fler ärenden ska kunna hanteras direkt av kundtjänsten. Vi rekommenderar att kommunen tydliggör hur målen om bättre service till medborgarna ska uppnås.

Alla enklare frågor borde vara besvarade inom två dagar. Vi rekommenderar kommunen att se över antagna mål gällande service och höja kvalitetskraven genom styrning och tydligare reglering.

Granskningen visar att kommunens prioriteringar inte är tillräckligt välformulerade eftersom det inte finns en tydlig uppföljning av måluppfyllelsen för att öka servicen till medborgarna. Vi vill understryka att det är viktigt för kommunen att sätta konkreta åtgärder för hur dagens mål om service ska uppnås så att det blir en tydlighet i budskapet till medarbetarna om vägen mot måluppfyllelse.

Mot bakgrund av ovan rekommenderar vi kommunen att:

- uppdatera och revidera styrdokumenterna och rutinbeskrivningarna med jämna mellanrum,
- se över antagna mål gällande service och höja kvalitetskraven genom styrning och tydligare reglering samt genom uppföljning,
- ta fram en utbildningsplan för samtliga anställda som tar emot e-post från allmänheten för att informera om gällande regler samt för att hålla en hög medvetenhet om eventuell problematik,
- tydliggöra hur målen om bättre service till medborgarna ska uppnås,

- utreda huruvida ett ärendehanteringssystem ska införas. Detta kan till exempel göras genom att utöka det befintliga systemet.

Uppföljning av granskningen "kommunens servicebemötande"

Den mätning som görs av kundnöjdhet av den kommunikation som sker idag görs av ett utomstående företag som en del av projektet "Kvalitet i korthet". Ett av problemen med deras mätmetoder är att de mäter hur lätt det är att få tag på nyckelpersoner i kommunen – något som Svedala och många andra kommuner nu frångår genom att en kundservicefunktion eller liknande i större utsträckning ska kunna besvara enkla frågor vilket ger låga poäng i denna undersökning. Vi rekommenderar därför att kommunen söker andra verktyg för att kunna bedöma "kundnöjdheten" i den kommunikation som sker annars riskerar nuvarande förbättringar att klassificeras som försämrade service vilket vore olyckligt.

Risikanalys

Revisorerna har genomfört en riskanalys i början av 2014 som används som underlag för kommande granskningar.